
The background features several large, overlapping, colorful swirls in shades of green, purple, and blue. Scattered throughout are numerous small, yellow, triangular shapes, some pointing upwards and some downwards, resembling rays of light or confetti.

**Чим меншою є дитина, тим
більше значення
в її житті мають гра,
спілкування та продуктивна
діяльність**

**(коментар до Базового компонента
дошкільної освіти в Україні)**

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ. ПОНЯТІЙНИЙ СЛОВНИК

- *односпрямовані* — найпоширеніші у дошкільному навчальному закладі, зміст яких знаходиться у площині однієї галузі знань, а хід обмежується одним видом діяльності;
- *предметні* — заняття, які розрізняють за провідною галуззю знань (мовленнєве, математичне, валеологічне, музичне, фізкультурне);
- *тематичні* — заняття, коли всі завдання підпорядковані розкриттю певної теми засобами конкретної діяльності;
- *інтегровані* — заняття, що спрямовані на розкриття цілісної сутності певної теми засобами різних видів діяльності, що об'єднуються в широкому інформаційно-предметному полі заняття (цикл, серія занять);
- *комплексні* — спрямовані на різнобічне розкриття сутності повної теми засобами різних видів діяльності, що послідовно змінюють одна одну. Як правило, матеріал до таких занять добирається з одного розділу програми.
- *комбіновані заняття* складаються з декількох частин, майже не пов'язаних між собою, але завдання до кожної його частини розв'язується впродовж усього заняття;
- *навчально-ігровим* вважається заняття, де активно застосовуються елементи гри. Такі заняття переважно використовують в роботі з молодшими дошкільниками.
- *навчально-пізнавальне заняття* наближене до урочного тину за характером діяльності. Це можуть бути заняття, побудовані з використанням дидактичної гри, на основі художнього тексту та з елементами експериментування.
- *сюжетно-ігрові заняття* характеризуються наявністю єдиної сюжетної лінії, яка простежується впродовж усього заняття. Сюжет заняття може бути за змістом казки або літературного твору, можливим є використання елементів драматизації, театралізації тощо.
- *ігрове заняття*, в якому домінують ігрові елементи, за допомогою яких розв'язуються суто навчальні завдання.
- *заняття-гра* — заняття, яке може бути побудованим на основі певного ігрового сюжету та повинно мати всі інші ознаки гри (ігрові ролі, правила, дії, підсумки). Заняття-гра схоже на тренінг, де закріплюються або розширюються здобуті раніше знання.
- *заняття-змагання* — заняття, на яких діти демонструють своє знання, таланти з будь-якої галузі знань (вікторини, виставки, конкурси).
- *заняття-шоу* — один із різновидів підсумкових, показових занять, що потребують тривалої підготовки, не можуть проводитися часто.


```
graph TD; A[ТИПИ ЗАНЯТЬ ЗА СПОСОБОМ ОГАНІЗАЦІЇ] --- B[ГРУПОВЕ]; A --- C[ПІДГРУПОВЕ]; A --- D[ІНДИВІДУАЛЬНЕ]
```

**ТИПИ ЗАНЯТЬ
ЗА СПОСОБОМ ОГАНІЗАЦІЇ**

ГРУПОВЕ

ПІДГРУПОВЕ

ІНДИВІДУАЛЬНЕ

Види занять за спрямованістю змісту

```
graph TD; A[Види занять за спрямованістю змісту] --> B[односпрямовані]; A --> C[різноспрямовані]; B --> D[предметне]; B --> E[інтегроване]; C --> F[комплексне]; C --> E;
```

односпрямовані

різноспрямовані

предметне

комплексне

інтегроване

ТИПИ ЗАНЯТЬ ЗА СПОСОБОМ ОРГАНІЗАЦІЇ

ГРУПОВЕ

ІНТЕГРОВАНЕ

КОМПЛЕКСНЕ

ПРЕДМЕТНЕ

ПІДГРУПОВЕ

ІНДИВІДУАЛЬНЕ

ПРЕДМЕТНЕ

НА ОСНОВІ ЗАСТОСУВАННЯ
ДИДАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

```
graph TD; A[ВИДИ ЗАНЯТЬ ЗА ДИДАКТИЧНОЮ МЕТОЮ] --> B[З ФОРМУВАННЯ НОВИХ ЗНАНЬ]; A --> C[ІЗ ЗАКРІПЛЕННЯ РАНІШЕ ЗАСВОЄНИХ ЗНАНЬ]; A --> D[З КОНТРОЛЮ ТА ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ, НАВИЧОК];
```

**ВИДИ ЗАНЯТЬ ЗА
ДИДАКТИЧНОЮ МЕТОЮ**

**З ФОРМУВАННЯ
НОВИХ ЗНАНЬ**

**ІЗ ЗАКРІПЛЕННЯ
РАНІШЕ ЗАСВОЄНИХ
ЗНАНЬ**

**З КОНТРОЛЮ ТА
ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ
ЗНАНЬ, УМІНЬ,
НАВИЧОК**

ВИДИ ЗАНЯТЬ ЗА ДИДАКТИЧНОЮ МЕТОЮ

**З ФОРМУВАННЯ
НОВИХ ЗНАНЬ**

ПРЕДМЕТНЕ

**НАВЧАЛЬНО-
ІГРОВЕ**

**НАВЧАЛЬНО-
ПІЗНАВАЛЬНЕ**

**НА ОСНОВІ
ДИДАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ**

**НА ОСНОВІ
ЛІТЕРАТУРНОГО ТЕКСТУ**

**З ЕЛЕМЕНТАМИ
ЕКСПЕРИМЕНТУВАННЯ**

ВИДИ ЗАНЯТЬ ЗА ДИДАКТИЧНОЮ МЕТОЮ

ІЗ ЗАКРІПЛЕННЯ РАНІШЕ ЗАСВОЄНИХ ЗНАНЬ

ІНТЕГРОВАНЕ, КОМПЛЕКСНЕ

НАВЧАЛЬНО-ІГРОВЕ

СЮЖЕТНО-ІГРОВЕ

ІГРОВЕ

ВИДИ ЗАНЯТЬ ЗА ДИДАКТИЧНОЮ МЕТОЮ

КОНТРОЛЬНО-ОЦІННЕ (ПІДСУМКОВЕ)

ІНТЕГРОВАНЕ, КОМПЛЕКСНЕ, ПРЕДМЕТНЕ

ЗАНЯТТЯ-ЗМАГАННЯ (ВІКТОРИНА, КОНКУРС)

ЗАНЯТТЯ-ГРА

ЗАНЯТТЯ-ШОУ

ВИДИ ЗАНЯТЬ ЗА ДИДАКТИЧНОЮ МЕТОЮ

З ФОРМУВАННЯ
НОВИХ ЗНАНЬ

ПРЕДМЕТНЕ

НАВЧАЛЬНО-ІГРОВЕ

НАВЧАЛЬНО -
ПІЗНАВАЛЬНЕ

на основі
дидактичного матеріалу

на основі
літературного тексту

з елементами
експериментування

ІЗ ЗАКРІПЛЕННЯ
РАНІШЕ ЗАСВОЄНИХ ЗНАНЬ

ІНТЕГРОВАНЕ
КОМПЛЕКСНЕ

НАВЧАЛЬНО-ІГРОВЕ

СЮЖЕТНО-ІГРОВЕ

ІГРОВЕ

КОНТРОЛЬНО-ОЦІННЕ
(ПІДСУМКОВЕ)

ІНТЕГРОВАНЕ
КОМПЛЕКСНЕ, ПРЕДМЕТНЕ

ЗАНЯТТЯ-ЗМАГАННЯ
(ВІКТОРИНА, КОНКУРС)

ЗАНЯТТЯ-ГРА

ЗАНЯТТЯ-ШОУ

СТРУКТУРА ПАРАДНОГО КОНСПЕКТУ

- ТЕМА ЗАНЯТТЯ, ЙОГО КАТЕГОРІАЛЬНІ ОЗНАКИ
- ТИП ЗАНЯТТЯ, ВИД ЗАНЯТТЯ
- МЕТА, ПРОГРАМОВИЙ ЗМІСТ (ПЛАН)
- МАТЕРІАЛ ДЛЯ ЗАНЯТТЯ (РОЗДАТКОВИЙ, ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ)
- ПОПЕРЕДНЯ ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛЯ ТА ДІТЕЙ
- ХІД ЗАНЯТТЯ

ДІЯЛЬНІСНА МОДЕЛЬ ЗАНЯТТЯ

<p>1. Форма організації навчання - заняття</p>	<p>використовуються в дошкільній дидактиці в двох варіантах: як форма навчання (індивідуальна, групова, фронтальна), як організація навчання <i>Форма організації навчання</i> – це спільна діяльність педагога і дітей, що здійснюється в певному порядку й установленому режимі. Навчання не може здійснюватись поза якоюсь організаційною формою. В умовах дошкільного навчального закладу усталеною формою організації навчання є <u>заняття</u>. Ця <u>форма називається зовнішньою</u>. <u>Заняття</u> має відігравати інтеграційну роль, оскільки охоплює цілі, зміст, методи, засоби навчання, взаємодію вихователя і дітей. Відокремлюються також і <u>внутрішні форми організації навчання</u>. До них <u>відносимо</u>: пропедевтичні, або вступні заняття (заняття – «занурення»), заняття з поглиблення знань, заняття із систематизації і узагальнення знань, заняття з контролю за знаннями, вміннями та навичками. Названі внутрішні форми організації навчання у практиці роботи використовуються, як правило, комплексно, залежно від мети і завдань.</p>
<p>2. Заняття</p>	<p>Форма організації навчання дошкільнят, яка передбачає роботу педагога з усією групою, підгрупою або індивідуально у визначений режимом час, що полягає в організації та спрямуванні навчальної діяльності вихованців з урахуванням індивідуальних, вікових можливостей та освітніх потреб кожного з них.</p>
<p>3. Тип заняття</p>	<p><i>індивідуальне</i> – передбачає взаємодію педагога з однією дитиною (рідше двома, трьома) <i>підгрупове</i> – з групами, створеними на різних засадах (за рівнем мовленнєвого розвитку дітей, гендерними ознаками, психологічними ознаками, за рівнем розумового розвитку, тощо) <i>групове або фронтальне</i> – розрахована на роботу з усією групою в єдиному темпі над спільним для всіх завданням. <i>міні-заняття</i></p>
<p>4. Вид заняття</p>	<p><i>предметне, інтегроване, комплексне</i> Паралельно з предметними проводяться різноспрямовані, або міжпредметні заняття, зміст яких об'єднує різні галузі знань та види діяльності. До цієї групи можна віднести <u>інтегровані</u> та <u>комплексні</u> заняття. На предметному занятті вихователь розв'язує низку завдань, пов'язаних із засвоєнням однієї галузі знань. Перевага <i>інтегрованого</i> заняття полягає у можливості формування системних знань, оскільки в ході його замінюються елементи знань з різних галузей. Оскільки в інтегрованому занятті поєднуються різні види діяльності та розширюється інформаційне поле, воно триваліше в часі за традиційне предметне заняття. На інтегрованому занятті майже неможливо відокремити одну сферу знань від іншої. <i>Комплексне</i> заняття ми визначаємо як таке, що спрямоване на різнобічне розкриття сутності певної теми засобами різних видів діяльності, що послідовно змінюють одна одну. У комплексному занятті одна діяльність змінює іншу, і цей перехід відчутний: помалювали, тепер пограємо, а потім послухаємо казку.</p>
<p>5. Мета заняття</p>	<p><i>Навчальна</i> мета передбачає практичне опанування дітьми вмінь на рівні, достатньому для здійснення спілкування в чотирьох видах мовленнєвої діяльності: слухання, говоріння, читання і письмо (останні два види для старших дошкільнят). Формулювання навчальної мети доречно починати словами «Навчити...», «Формувати...», «Удосконалювати...». Воно має містити чітку інформацію про те, що саме треба засвоїти, в якому обсязі, яким має бути рівень оволодіння, наприклад: навчити узгоджувати присвійні прикметники у роді та числі (лисяча хитрість – лисячий хвіст – лисячі хвости) тощо. <i>Розвивальна</i> мета реалізується в процесі навчання тільки в тому разі, якщо дитина свідомо «задіює» свої пам'ять, увагу, уявлення... Ця мета має передбачити розвиток у дошкільнят: умінь перенесення (рефлексії) знань і навичок у нову ситуацію на основі здійснення навчальної діяльності; здібностей; готовності до участі в спілкуванні з однолітками, дорослими тощо. Розвивальну мету доцільно формулювати в такий спосіб: розвивати мовну згоду, здатність порівнювати мовні явища (Наприклад: чим схожі слова гусинь і гусенятко? Чим різняться? тощо); розвивати культуру спілкування в ситуації «Вітання з днем народження» тощо. <i>Виховна</i> мета реалізується через систему особистісного ставлення до культури свого народу, рідної мови. Важливим є виховання у дітей почуття патріотизму, толерантності; ціннісних орієнтацій, почуттів та емоцій тощо. Підкреслимо: в навчанні дошкільнят всі цілі реалізуються одночасно, у комплексі. Розвивальні та виховні цілі можуть бути розраховані на цикл занять (блок тем), оскільки і розвиток, і виховання відбуваються значно повільніше, ніж навчання. Виховувати можна потребу (як одну з особистісних якостей) дитини в отриманні нової інформації.</p>

**Базовий компонент
не заперечує заняття як одну з
можливих форм організації
життєдіяльності дошкільника, проте
не визнає його основною і, головне, –
найпродуктивнішою для певного
періоду життя малюка...**

(коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні)

Календарно-обрядові пісні

Епіграф.

Українська пісня – це
бездонна душа українського
народу, це його слава.

О.Довженко

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ (19 грудня)

